

AMSTERDAMSE
KUNSTRAAD

BEOORDELINGSKADER
AMSTERDAMSE KUNSTRAAD
KUNSTENPLAN 2025-2028

INSTELLINGEN ONDER
VERANTWOORDELIJKHEID
GEMEENTEBESTUUR

In aanvulling op de
Hoofdlijnen Kunstenplan 2025-2028

VOORWOORD

Vanaf 1 februari buigt de Amsterdamse Kunstraad zich over de aanvragen van de zeven instellingen die binnen het kunstenplan direct onder de gemeente vallen. Het zijn instellingen waar de stad veel in investeert en veel van verwacht.

Voorafgaand aan de beoordeling van de aanvragen voor het kunstenplan publiceert de kunstraad altijd een beoordelingskader. In dit kader staan hele praktische zaken, zoals de belangrijke data en de verschillende stappen om tot een advies te komen. Ook zijn de beoordelingscriteria die de kunstraad van de gemeente meekrijgt (via de Hoofdlijnen Kunstenplan 2025-2028) in dit kader nader uitgewerkt. Zo leggen we uit hoe de kunstraad de criteria meeneemt in de beoordeling en noemen we trefwoorden die we aan onze adviseurs als een handreiking meegeven ter voorbereiding op de beoordelingsgesprekken. Wij noemen deze trefwoorden om een beeld te geven van de inhoudelijke beoordeling, wij beschouwen het niet als een afvinklijst.

We beoordelen de aanvragen op basis van vier criteria, maar met een integrale blik. Diezelfde benadering geldt voor de organisaties die hun aanvragen indienen. De missie die instellingen hebben, vraagt om een integrale artistieke visie, ook met oog voor de maatschappelijke rol die instellingen vervullen.

ADVISERING

Op vrijdag 14 juni 2024 brengt de Amsterdamse Kunstraad advies uit over de zeven instellingen die direct onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen.¹ Het gemeentebestuur heeft bepaald dat voor de komende kunstenplanperiode het Amsterdam Museum, Stedelijk Museum Amsterdam, Het Koninklijk Concertgebouworkest, Het Nationale Ballet (Nationale Opera & Ballet), Internationaal Theater Amsterdam (ITA), Theater de Meervaart en het Bijlmer Parktheater rechtstreeks een subsidie aanvragen en ontvangen van de gemeente. De instellingen vallen in de gemeentebegroting onder 'Kunstenplan'. Op basis van de inhoudelijke beoordeling van de ondernemingsplannen adviseert de kunstraad over deze zeven kunstenplan-instellingen. Dit beoordelingskader is een aanvulling op de Hoofdpijnen Kunstenplan 2025-2028, het is samengesteld op basis van de beoordelingscriteria die in de Hoofdpijnen zijn vermeld.

Subsidieaanvragen

Van 4 december 2023 tot 1 februari 2024 om 16.00 uur kunnen de zeven instellingen hun aanvraag indienen bij de gemeente Amsterdam, afdeling Kunst en Cultuur. Na 1 februari worden deze aanvragen door de afdeling Kunst en Cultuur gecheckt op tijdigheid en volledigheid, en vervolgens aan de kunstraad voorgelegd met het verzoek hierover advies uit te brengen. Indien de gemeente de aanvraag als incompleet beschouwt, krijgt de instelling nog enkele dagen de tijd om de aanvraag te wijzigen en opnieuw in te dienen. Subsidieaanvragen moeten voldoen aan de inrichtingseisen zoals bepaald in de Hoofdpijnen (Bijlage 6 Inrichtingseisen aanvragen Kunstenplan 2025-2028).

Commissies

De kunstraad werkt voor de inhoudelijke beoordeling met zes commissies: Dans, Kunst- en Cultuureducatie, Musea, Muziek, Podia en een commissie Codes. Omdat de Code Diversiteit & Inclusie, de Fair Practice Code en de Governance Code Cultuur, en de daaraan grenzende sociale veiligheid, een voorname rol spelen in de Hoofdpijnen, heeft de kunstraad een aparte commissie ingericht die alle aanvragen tegen het licht van de codes houdt. De commissie Kunst- en Cultuureducatie zal tevens alle aanvragen bespreken op het vlak van educatie.

---

¹ De kunstraad adviseert ook over de aanvragen van de drie muziekeducatie-instellingen binnen het cluster cultuureducatie van het kunstenplan: Aslan Muziekcentrum, het Leerorkest en Muziekschool Amsterdam. Omdat voor deze drie instellingen een aangepaste planning geldt, zal de kunstraad op een later moment voor deze drie instellingen een aangepast beoordelingskader publiceren.

Alle aanvragen worden in meerdere commissies behandeld. Hierover vindt afstemming plaats met de instellingen. Op pagina 11 van dit beoordelingskader is te lezen hoe de commissies zijn ingedeeld. Op kunstraad.nl is tevens informatie te vinden over de adviseurs en bestuursleden. Voorafgaand aan de beoordeling wordt dit beoordelingskader aangevuld met adviseurs en een secretaris per commissie. De instellingen worden hierover geïnformeerd.

Belangenverstrengeling

De kunstraad is een onafhankelijk adviesorgaan. Om onafhankelijke advisering te waarborgen, willen wij alle mogelijke (schijn van) belangenverstrengeling voorkomen. Leidraad is de Verordening op de Amsterdamse Kunstraad. Indien een adviseur een belang heeft bij een subsidieaanvraag, of als de schijn daartoe gewekt wordt, zal deze adviseur niet deelnemen aan de beoordeling van de aanvraag.

Contact

Op het moment dat de kunstraad de subsidieaanvragen heeft ontvangen, worden de aanvragers daarvan op de hoogte gebracht door de secretaris van de disciplinecommissie die de aanvraag in eerste instantie bespreekt. De betreffende secretaris fungeert tevens als contactpersoon. Voor (procedurele) vragen kan daarnaast altijd contact opgenomen worden met het bureau van de kunstraad, zowel voorafgaand aan als tijdens de advisering.

Aanvullende informatie

Het is mogelijk dat aanvragers vanuit de kunstraad een schriftelijk verzoek krijgen om aanvullende informatie te geven als de aanvraag niet genoeg duidelijkheid geeft, bijvoorbeeld met betrekking tot de verdeling van de personele kosten (verdeling artistiek en zakelijk) of aangaande de huurverplichtingen.

Financieel kader

Voor de subsidiëring van de zeven instellingen die binnen het Kunstenplan 2025-2028 direct onder de gemeente vallen is 60 miljoen euro (prijsspeil 2024) beschikbaar.

Afstemming AFK

Sommige kunstenplaninstellingen zijn in het verleden beoordeeld door de Amsterdamse Kunstraad en dienen nu voor de eerste keer een aanvraag in voor een vierjarige subsidie bij het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK). Met het oog op de continuïteit en overdracht, heeft de kunstraad regelmatig overleg met het AFK en is ernaar gestreefd om aan elke AFK meerjarencommissie een (oud-)adviseur van de kunstraad toe te voegen. Kennis over instellingen (monitoring) wordt ingezet voor (dossier)overdracht aan het AFK. Over structurele samenwerkingsverbanden tussen instellingen die aanvragen bij de gemeente en instellingen die aanvragen bij het AFK, vindt afstemming plaats tussen de kunstraad en het AFK.

BEOORDELINGSPROCES

Beoordeling van de aanvragen geschiedt aan de hand van de beoordelingscriteria in de Hoofdlijnen Kunstenplan 2025-2028 (Hoofdstuk 10). Om tot een afgewogen oordeel te komen, vindt een aantal stappen plaats:

Stap 1: Individuele beoordeling

Voordat de plenaire commissievergaderingen plaatsvinden, vindt er een eerste individuele beoordeling plaats: commissieleden vullen onafhankelijk van elkaar een beoordelingsformulier in over de aanvraag en de betreffende instelling. De commissieleden beoordelen de aanvragen individueel op basis van de criteria uit de Hoofdlijnen. De beoordelingsformulieren dienen ter voorbereiding van de vergaderingen en worden niet openbaar gemaakt.

Stap 2: Behandeling aanvragen in commissies

In commissievergaderingen worden alle argumenten en bevindingen over aanvragen uitgewisseld aan de hand van de beoordelingscriteria, om zo tot een gezamenlijk standpunt te komen. De commissies kunnen een externe (internationale) expert uitnodigen voor een commissievergadering. Ook het bestuur kan gedurende het proces externe expertise betrekken.

Stap 3: Conceptadviezen

Eind april hebben de commissies hun beoordeling afgerond en heeft de secretaris van de commissie het conceptadvies geschreven. In de conceptadviezen zijn tevens de co-adviezen van andere commissies verwerkt. Het gaat hier om inhoudelijke conceptadviezen, zonder financiële vertaling. De conceptadviezen worden zowel met het bestuur van de kunstraad gedeeld, als met de instellingen zelf. De stukken worden in vertrouwen naar de betreffende instelling gestuurd en niet door de kunstraad openbaar gemaakt. Het bestuur maakt op basis van de conceptadviezen een eerste integrale afweging. Instellingen krijgen de gelegenheid schriftelijk te reageren op feitelijke onjuistheden in het conceptadvies.

Stap 4: Adviezen

Het bestuur van de kunstraad besluit, na kennisneming van de reacties over feitelijke onjuistheden, de conceptadviezen over te nemen of aan te passen en maakt een integrale afweging in de verdeling van het beschikbare budget. Hiermee stelt de kunstraad het advies vast over de instellingen die in de kunstenplanperiode 2025-2028 direct onder toezicht van de gemeente vallen. Op 14 juni 2024 wordt het advies aangeboden aan de wethouder van Kunst en Cultuur en de leden van de gemeenteraad. Ook wordt het advies, net als alle andere adviezen van de kunstraad, online gepubliceerd op kunstraad.nl.

Belangrijke data

- 1 februari 2024: uiterlijke datum voor insturen van de subsidieaanvraag (tot 16.00 u)
- 22 april 2024: instellingen ontvangen het conceptadvies voor een check op feitelijke onjuistheden
- 3 mei 2024: uiterlijke inleverdatum schriftelijke reactie op het conceptadvies
- 14 juni 2024: presentatie advies kunstraad

BEOORDELINGSCRITERIA

In de Hoofdpijnen Kunstenplan 2025-2028 stelt het gemeentebestuur dat alle instellingen die een aanvraag indienen voor een vierjarige subsidie in het kader van het kunstenplan, moeten voldoen aan een aantal eisen. De aanvragen van de zeven instellingen dienen tevens te voldoen aan de Richtlijnen ondernemingsplan onder verantwoordelijkheid gemeente (Bijlage 7 Hoofdpijnen). De kunstraad adviseert op basis van de ingediende aanvraag, inclusief bijlagen. Ook de prestaties van de instelling van de afgelopen jaren worden meegewogen. De aanvragen van de instellingen worden beoordeeld op een viertal criteria, te weten: artistiek belang, belang voor de stad, diversiteit en inclusie en uitvoerbaarheid. Een terugblik op de periode vanaf 2021 en een zelfevaluatie maken ook onderdeel uit van het ondernemersplan (aan de hand van de concrete vragen in Bijlage 7 Hoofdpijnen).

Extra verantwoordelijkheden

De zeven instellingen die direct onder de gemeente vallen, hebben daarnaast extra verantwoordelijkheden. Ze nemen verantwoordelijkheid voor hun sector en geven blijk van inspanningen en initiatieven waar het gaat om verbinding met de hele stad – ook op terreinen waar ze nu minder actief zijn. Van de instellingen wordt relevantie verwacht voor een brede doelgroep binnen de stad. De kunstraad ziet uit naar een uitgebreide reflectie van instellingen bij hun aanvraag, die concreet ingaat op hun 'extra verantwoordelijkheden'. Organisaties kunnen hierbij bijvoorbeeld denken aan de volgende vragen: Wat voor handreikingen doen wij richting andere organisaties of individuele makers? Welke verbindingen stimuleren wij? Op welke manier zetten wij ons in om publiek in de hele stad te bedienen? In wat voor opzicht vervullen wij een voorbeeldfunctie?

Visitatie

In vijf van de zeven instellingen investeert de gemeente het meest: Amsterdam Museum, Stedelijk Museum Amsterdam, Het Koninklijk Concertgebouworkest, Het Nationale Ballet (Nationale Opera & Ballet) en Internationaal Theater Amsterdam (ITA). Voor deze instellingen voert de kunstraad in de volgende kunstenplanperiode een visitatie (uitgebreide monitoring) uit met een commissie van (inter)nationale experts. Centraal in deze visitatie staat de verantwoordelijkheid die de instellingen nemen voor de sector en hun relevantie voor de stad, de voortgang en de uitdagingen bezien vanuit de eigen artistieke koers.

Toepassen van de criteria

De vier beoordelingscriteria zijn in hoofdstuk 10 van de Hoofdpijnen uitgewerkt. In aanvulling hierop staat in dit beoordelingskader beschreven aan de hand van welke trefwoorden de adviseurs een oordeel over de aanvraag kunnen geven.

De (concept)adviezen over de verschillende instellingen zijn als volgt opgebouwd: een inleiding met feitelijke informatie over de instelling, ontleend aan de aanvraag. Daarna volgt een gemotiveerde overweging over de aanvraag aan de hand van de vier criteria. Tot slot een samenvattende alinea met het eindoordeel en het geadviseerde subsidiebedrag.

Artistiek belang

Het artistiek belang betreft een breed begrip waarbij gekeken wordt naar de artistieke eigenheid van de te realiseren activiteiten en wat de aanvrager met de activiteiten inhoudelijk teweeg wil brengen bij publiek of deelnemers, in buurt of stad. Het artistieke concept, de ambitie en de ontwikkeling vallen ook onder het artistiek belang. De kunstraad spreekt in dit verband van meerdere artistieke waarden. Zo kijkt de kunstraad op het niveau van producties, projecten en presentaties naar innovatie, vakkundigheid, impact en urgentie. Op het niveau van de instelling kijkt de kunstraad bijvoorbeeld naar artistieke visie, partnerschap, begeleiding van makers en publiek. Bij de beoordeling van het artistiek belang gaat het ook om de context waarbinnen de aanvragende instelling opereert. Dat wil zeggen dat bijvoorbeeld vakmanschap bij de ene instelling een voorname plaats in neemt, terwijl bij een andere instelling zeggingskracht belangrijker is. Instellingen die in een niche opereren worden beoordeeld op hun toegevoegde waarde in die niche en niet langs de meetlat gelegd van instellingen met een breder artistiek profiel.

Belang voor de stad

De kunstraad beoordeelt de aanvragen onder meer op de (structurele) verbindingen die de instelling aangaat en kijkt hierbij naar de manier waarop samenwerking plaatsvindt met andere kunst- en cultuurinstellingen op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid. De gemeente zet in op groei van kunst en cultuur in wijken in de hele stad en meer aandacht voor makers; meer ruimte voor experiment, innovatie en de nachtcultuur; verbreding van disciplines in cultuureducatie, talentontwikkeling en participatie en versterking van internationale kunst en cultuur. De bijdrage die instellingen leveren aan deze beleidsdoelstellingen wordt meegenomen in het belang voor de stad. De kunstraad vindt het belangrijk dat kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk is en zal instellingen dan ook toetsen op hun inzet voor het bereiken van (voor hen nieuw) publiek en op hoe en waarom het plan een bijdrage levert aan spreiding over de stad. Hierbij gaat bijzondere aandacht uit naar de stadsdelen Noord, Nieuw-West en Zuidoost.

Diversiteit en inclusie

De instelling reflecteert in haar aanvraag op de stappen die in voorgaande jaren zijn gezet, de (voorlopige) resultaten en de hieruit voortvloeiende ambities. Van de instellingen wordt verwacht dat zij in hun activiteitenplan concrete doelstellingen

opnemen op gebied van diversiteit en inclusie (en sociale veiligheid). De kunstraad kijkt of ambities duurzaam, relevant en haalbaar zijn, en hoe de instelling zich positioneert. Belangrijk vindt de kunstraad hierbij de toewijding aan het daadwerkelijk creëren van ruimte voor meerstemmigheid, zowel binnen het artistieke proces als in de werkcultuur, en de gelijkwaardigheid en continuïteit van partnerschappen. Bij de beoordeling kijkt de kunstraad ook naar de bijdrage van de instelling aan de diversiteit van het kunst- en cultuuraanbod en het cultuurpubliek in de stad. Kunstenplaninstellingen dienen de Code Diversiteit & Inclusie te onderschrijven en toe te passen. De kunstraad heeft hierbij specifieke aandacht voor de vijf kernprincipes van de code. Dit omvat het bewustzijn van de huidige positie, integratie van diversiteit en inclusie in de visie, het creëren van draagvlak binnen de organisatie, het opstellen van een plan voor continue verbetering, en actieve monitoring en evaluatie.

Uitvoerbaarheid

Het criterium uitvoerbaarheid heeft betrekking op de haalbaarheid (zowel zakelijk als artistiek) van de in de aanvraag verwoorde plannen binnen het gegeven financiële, organisatorische en personele kader. De bedrijfsvoering moet op orde zijn en de meerjarenbegroting realistisch en sluitend. Om de haalbaarheid te beoordelen wordt ook naar prestaties uit het (recente) verleden gekeken. De Fair Practice Code en de Governance Code Cultuur vormen een onderdeel van de beoordeling van dit criterium. Van alle kunstenplaninstellingen wordt verwacht dat zij de Fair Practice Code onderschrijven en een eerlijke beloning (fair pay) van werknemers en zzp'ers als uitgangspunt hanteren. Met het hanteren van de Fair Practice Code dragen instellingen de vijf kernwaarden van de code uit: solidariteit, transparantie, duurzaamheid, diversiteit en vertrouwen. Op het gebied van governance worden aanvragen onder meer beoordeeld op het gekozen besturingsmodel, de meerstemmige samenstelling, artistiek-inhoudelijke kennis, omgang met ethische vraagstukken en belangenverstremgeling. Daarnaast wordt er gekeken naar concreet beleid om sociale veiligheid in de organisatie te waarborgen, zoals een gedragscode en een vertrouwenspersoon. De codes (en de Code Diversiteit & Inclusie) zijn aanvullend op elkaar, waarbij de kunstraad let op een goede onderbouwing van de toepassing van de codes. Naast deze drie codes dienen de musea ingeschreven te zijn in het Museumregister en is de Ethische Code voor Musea (ICOM) van kracht. De kunstraad toetst ook hoe instellingen die dit betreft omgaan met deze code.

TREFWOORDEN

Artistiek belang

- Artistieke visie
- Ambitie
- Creativiteit
- Eigenheid
- Experiment
- Evaluatie
- Impact
- Innovatie
- Meerstemmigheid
- Ontwikkeling
- Originaliteit
- Urgentie
- Vakmanschap
- Zeggingskracht

Belang voor de stad

- Bereik
- Cultuureducatie
- Cultuurparticipatie
- Duurzaamheid
- Evaluatie
- Internationale positie
- Maatschappelijke relevantie
- Makers(begeleiding)
- Partners
- Positie en relevantie buurt
- Positie en relevantie stad
- Publieksbeleid
- Publieksgroepen
- Talentontwikkeling

Diversiteit en inclusie

- Bestendinging
- Code Diversiteit & Inclusie
- Doelstellingen
- Evaluatie
- Gelijkwaardigheid
- Meerstemmigheid
- Publieksbereik
- Reflectie
- Representatie
- Sociale veiligheid
- Taalgebruik
- Toegankelijkheid
- Toepassing
- Wederkerige samenwerkingen

Uitvoerbaarheid

- Bedrijfsvoering
- Begroting
- Continuïteit
- Code Diversiteit & Inclusie
- Doelen
- Evaluatie
- Fair Practice Code / Fair Pay
- Financieringsmix
- Gedragscode
- Governance Code Cultuur
- Meerjaren Onderhoudsplan (MOP)²
- Personeelsbeleid
- Realisme
- Risicobeheersing

---

2 Het MOP is actueel, niet ouder dan 1 jaar.

BESTUUR, COMMISSIES EN BUREAU AMSTERDAMSE KUNSTRAAD

Bestuur

Felix Rottenberg (voorzitter)

Farid Benmbarek

Alida Dors

Judith Leysner

Jaïr Strandens

Katja Weitering

Isis van der Wel

Bureau

Barbara van de Water (algemeen secretaris)

Sjaiesta Badloe (beleidsmedewerker)

Bianca Nieuwboer (beleidsmedewerker)

Liza Titawano (beleidsmedewerker)

De kunstraad-mailadressen van
bestuursleden en adviseurs zijn te vinden
op [kunstraad.nl](https://www.kunstraad.nl)

Commissie Dans

voorzitter: Alida Dors

Commissie Kunst- en Cultuureducatie

voorzitter: Judith Leysner

Commissie Musea

voorzitter: Katja Weitering

Commissie Muziek

voorzitter: Isis van der Wel

Commissie Podia

voorzitter: Jaïr Strandens

Commissie Codes

voorzitter: Judith Leysner

AMSTERDAMSE KUNSTRAAD

Pakhuis de Zwijger

Piet Heinkade 179

1019 HC Amsterdam

post@kunstraad.nl

020 626 43 15

www.kunstraad.nl